

© Enabel

Jongeren in de wereld

Wat doet Enabel?

De wereld staat voor enorme uitdagingen om tegen 2030 de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen te realiseren. Enabel wil daartoe bijdragen door samen met zijn partners in binnen- en buitenland ideeën aan te reiken om de mondiale uitdagingen aan te pakken. De klimaatverandering, economische en sociale ongelijkheid, verstedelijking, vrede en veiligheid en menselijke mobiliteit zijn niet alleen grensoverschrijdende thema's, ze zijn ook transgenerationeel.

De volgende generaties zullen er ook nog mee te maken krijgen, en daarom zijn jongeren voor Enabel ontzettend belangrijk. We willen hen motiveren, begeleiden en kansen bieden om zich in te zetten voor een solidaire en sociaal rechtvaardige en duurzame toekomst.

Alles hangt aan elkaar

De wereld verandert in sneltreinvaart. We evolueren naar een superdiverse maatschappij, waarin mensen met uiteenlopende culturele, etnische en socio-economische achtergronden samenleven.

Tegelijk staan we wereldwijd steeds nauwer in contact met elkaar, soms bewust, maar ook vaak onbewust. Dat is een gevolg van de digitalisering, de toenemende mobiliteit en de internationale handel. In deze gemondialiseerde wereld hebben politieke, economische, sociale, culturele en ecologische systemen steeds meer invloed op elkaar. Wat elders in de wereld gebeurt, heeft een invloed in eigen land – en vice-versa.

Maatschappelijke uitdagingen zoals de klimaatverandering, sociale en economische ongelijkheid, pandemieën zoals COVID-19 vragen een aanpak op wereldschaal. En daarvoor is een sterk doorgedrongen mondiaal bewustzijn en engagement noodzakelijk, bij de burger, bij de overheid, in de bedrijfswereid en bij het maatschappelijk middenveld.

In deze context is internationale samenwerking op voet van gelijkheid een absolute noodzaak. Landen, overheidsdiensten, instellingen en organisaties, de bedrijfswereid en de burgers moeten vanuit een mondiaal bewustzijn de handen in elkaar slaan om de hedendaagse uitdagingen aan te pakken.

© Enabel

Onze expertise

Enabels expertise is gebaseerd op:

- Een team van experts in Brussel op het vlak van jongerenengagement en mondiaal bewustzijn, dat werkt aan de praktische uitvoering en verspreiding ervan, alsook aan de ondersteuning van praktijkmensen en beleidsmakers.
- Ervaring in het betrekken en actief engageren van jongeren om de mondiale uitdagingen aan te gaan via een eerste professionele buitenlandervaring bij Enabel of een van de 28 aangesloten NGO's (cf. Juniorprogramma).
- Netwerken met nationale en internationale organisaties zoals UNESCO, Raad van Europa, CONCORD, Belgische ngo's. Actieve deelname aan verschillende expertise- en onderzoeksnetwerken op nationaal en internationaal niveau, zoals ANGEL, GENE, Belgische en buitenlandse universiteiten.
- Een team van experts op het vlak van mondiale vraagstukken (vrede en veiligheid, klimaatverandering en milieu, sociale en economische ongelijkheid, verstedelijking, menselijke mobiliteit), in partnerschappen met verschillende publieke en private actoren en het maatschappelijk middenveld.
- Nationale sensibiliseringscampagnes, zoals de Week van de Fair Trade, een campagne om de eerlijke handel in heel België te promoten, zowel op nationaal als op lokaal niveau. Begin oktober worden in het hele land gedurende tien dagen allerlei activiteiten georganiseerd om de eerlijke handel en fairtradeproducten te promoten.

Enabel en jongerenengagement

Enabel engageert zich om het mondiaal bewustzijn te bevorderen, om de complexiteit van de mondiale uitdagingen toe te lichten en om jongeren via specifieke acties te motiveren, te begeleiden en kansen te bieden om zich voor de toekomst van de planeet in te zetten, in België en het buitenland.

Dat engagement staat expliciet vermeld in de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling (target 4.7):
“Er tegen 2030 voor zorgen dat jongeren wereldwijd de kennis en vaardigheden verwerven die nodig zijn om duurzame ontwikkeling te bevorderen, onder andere via vorming omtrent duurzame ontwikkeling en duurzame levenswijzen, mensenrechten, gendergelijkheid, de bevordering van een cultuur van vrede en geweldloosheid, wereldburgerschap en de waardering van culturele diversiteit en van de bijdrage van de cultuur tot de duurzame ontwikkeling.”

Een sterk mondiaal bewustzijn werkt als een hefboom op de mondiale uitdagingen. Programma's ter bestrijding van de klimaatverandering hebben bijvoorbeeld veel baat bij de steun en de inzet van de bevolking. Programma's die de menselijke mobiliteit begeleiden, worden vergemakkelijkt wanneer de burgers begrijpen waarom mannen en vrouwen migreren. Programma's die ongelijkheid aanpakken, krijgen een draagvlak wanneer de burger de structurele mechanismen die eraan ten grondslag liggen begrijpt en erop kan inwerken.

© Enabel

Hoe doen we dat?

Jongeren motiveren, begeleiden en kansen bieden om de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen mee te realiseren, kan op diverse manieren: via het onderwijs, via non-formele educatie, sensibiliseringsactiviteiten, pleitbezorging...

Enabel heeft met zijn kenniscentrum BeGlobal (beglobal.enabel.be) meer dan twintig jaar ervaring op het vlak van jongerenengagement, onder meer door wereldburgerschapseducatie. BeGlobal richt zich op drie resultaatgebieden die tot doel hebben jongeren te motiveren om zich in te zetten voor een rechtvaardiger wereld:

- Pleitbezorging bij bevoegde instanties om het draagvlak voor mondiale bewustwording en engagement bij jongeren te versterken;
- Ontwikkelen en aanreiken van tools en benaderingen om schoolgaande jeugd op te leiden, te mobiliseren en te informeren over de mondiale uitdagingen;
- Stimuleren en faciliteren van jongerenengagement door hen te connecteren en kennis en expertise te verspreiden.

Enabels inzet om diverse partners bijeen te brengen wordt sterk geapprecieerd door de verschillende actoren die actief zijn rond jongeren en wereldburgerschap. Voor het agentschap zelf is het een basis om verder op te bouwen en de scope te verbreden en te diversifiëren. Jongerenengagement moet een mondiale bekommernis zijn, en daarom heeft Enabel de ambitie om jongeren en mondiaal bewustzijn in toenemende mate te integreren in zijn projecten in de partnerlanden om de samenwerking tussen jongeren over de grenzen heen te bevorderen.

Enabel stimuleert jongerenengagement ook via zijn Juniorprogramma, dat jonge professionals mobiliseert om in samenwerkingsprojecten in Afrika en het Midden-Oosten aan de slag te gaan als Junior Expert.

Onze ervaring vanuit de praktijk

Solidare Fest en Solidare Hub voor en door jongeren

Het jongerenprogramma BeGlobal van Enabel organiseert samen met jongeren en met partners uit de publieke, private, en ngo-sector het **jongerenfestival** Solidare Fest. Het is een jaarlijks laagdrempelig festival met een infomarkt rond internationaal jongerenengagement, workshops en een inspirerend artistiek programma.

Daarnaast startte BeGlobal ook een project op langere termijn onder de naam **Solidare Hub**, dat het engagement van jongeren moet verdiepen door concrete solidariteitsprojecten van jongeren te versterken en te ondersteunen.

Voor beide initiatieven bepalen de jongeren zelf het programma en wat ze nodig hebben om hun initiatieven te ontwikkelen.

Jongerenengagement via het onderwijs met arbeidsfinaliteit

Enabel doet onderzoek en test innovatieve pilootprojecten om bepaalde specifieke jongerengroepen te bereiken. Uit studies blijkt dat jongeren die een opleiding met arbeidsfinaliteit volgen veel moeilijker bereikt worden en dat zij daardoor, ondanks een grote interesse, veel minder bewogen worden tot een concreet engagement op het vlak van internationale samenwerking. Concreet werkt BeGlobal aan innovatieve manieren om deze jongeren beter te bereiken.

Lerarenopleiding en jongerenengagement

Omdat jongeren nu eenmaal het grootste deel van hun tijd spenderen op de schoolbanken, is de onderwijssector een ideale partner om rond jongerenengagement te werken. Enabel doet dat op verschillende niveaus: via de scholen, de beleidsmakers, de koepels, de lerarenopleiders.

Al meer dan vijftien jaar verzorgt Enabel jaarlijks de opleiding van meer dan duizend (toekomstige) leerkrachten in wereldburgerschapeducatie, zodat zij wereldburgerschap kunnen uitdragen bij hun leerlingen. Alle aangeboden opleidingen worden erkend als onderdeel van de basis- of voortgezette opleiding van leerkrachten. Die opleidingen worden ook vertaald in grootschalige projecten in de klaslokalen en scholen van de betrokken leerkrachten.

Uitwisseling van lerarenopleiders tussen België en Oeganda

In 2020-2021 vond een uitwisseling plaats tussen Oegandese en Belgische lerarenopleiders met betrekking tot geschiedenisonderwijs. Het betrof een samenwerking tussen lerarenopleiders in Oeganda en de Educatieve Master Cultuurwetenschappen van de KU Leuven met als doel jongeren te informeren over de mondiale uitdagingen en na te gaan hoe de koloniale geschiedenis beter aan bod kan komen in beide onderwijssystemen.

Bij de uitwisseling hoort ook een documentaireserie van vijf afleveringen 'Regimes of truths'. Elke aflevering duurt twintig tot dertig minuten en analyseert een specifieke periode uit de Oegandese geschiedenis. De kijker reist van België naar Oeganda om te begrijpen hoe kolonisatie nog steeds mensen in andere landen beïnvloedt. Er werd ook een lessenreeks gemaakt waardoor leerkrachten met de documentaires aan de slag kunnen in de klas.

Scan de QR-code
om de documentaire te bekijken:

Leermiddelen en tools

Op de deelsite 'Klascement voor Wereldburgers' verzamelt BeGlobal leermiddelen over wereldburgerschapeducatie van zowel BeGlobal als van de brede WBE-sector zoals NGO's. Onderwijsprofessionals en pedagogische medewerkers vinden er een geïntegreerd aanbod aan WBE-vormingen, -inspiratiebronnen en -lesmateriaal:

<https://www.klascement.net/wereldburgerschapeducatie/>

Juniorprogramma

Het Juniorprogramma van Enabel biedt jonge professionals de kans om gedurende maximum twee jaar aan het werk te gaan in het buitenland in een project van Enabel of van een van de 28 aangesloten Belgische NGO's. Op die manier wil het programma ervoor zorgen dat meer jongeren zich blijvend inzetten voor de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's), al dan niet door ook nadien professioneel aan de slag te blijven bij Enabel of in de sector. Tijdens hun werk in Afrika of het Midden-Oosten wordt ingezet op de ontwikkeling van competenties, op innovatie, op contact met de lokale realiteit en het uitbouwen van netwerken. Sinds de start van het programma in 2006 hebben al meer dan 630 jongeren deze kans gegrepen.

Belgisch Ontwikkelingsagentschap
Naamloze vennootschap van publiek recht met sociaal oogmerk

Hoogstraat 147
1000 Brussel, België
T + 32 (0)2 505 37 00
info@enabel.be
www.enabel.be

België
partner in ontwikkeling